

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dijous 26 de Janer de 1899

Núm. 3.805

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
En provincias trimestre. 3'50
Extranjer y Ultramar 7
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

Oberta tota la nit

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas para demostrar que '1

XAROP SERRA

es lo millor remey para combatre per crònica y rebelde que sia tota classe de.....

TOS

La que paga més

contribució de la provincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLO (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4

Secció doctrinal

Lo catalanisme

Qualsevol que estés mitjanament enterat, no podrà menys de confessar, a no ser que s' tanqui apart, que 'l moviment catalanista en la regió més treballadora, més intel·ligent y més artística d' Espanya, es, si no formidable, per lo menos de existencia sòlida y sempre en augment progressiu.

No aném a fer aquí un estudi sociològic ni sinquèra un anàlisis detallat de lo que es lo catalanisme.

Bastarà sapiguer que 'l catalanisme es la aspiració de Catalunya, que preté viure vida catalana en totes las esferas de la activitat humana.

Un element importantíssim ab lo que ha de comptar qui vulga viure ab vida propia, es sens dubte, l' aïllament. Aquest lo consegueixen los catalans ab l' ús constant de la seva llengua en tots los ordres de la seva vida.

Se dirá que l' invasor acabarà per parlar lo català, y per lo tant, introduhir ideas no catalanas valentes del idioma indígena. Se pot assegurar que no succeheix res d' aixó, sobretot tractantse de las classes directoras. Perque a aquestas, per instint natural y precisament per son caràcter de directoras, los repugna adaptarse als que han ed dirigir. Aixó passa sempre entre tots los que s' creuhen grans.

Aixís es que ab la cantitat de vida que té Catalunya, los afectes catalans ván multiplicantse, mentres la propia repugnancia dels extranyos fa que sas manifestacions se restringeixin. Y succeheix una cosa singular, y es que, fins los extranyos que simpatiesan ab los naturals per lo gran tracte y 'l número d' anys de residencia en lo Príncipat, agafan tal carinyo a las cosas del país, que oblidantse sa condició d' aventurers, hi ha ocasions en que s' consideran tan catalans com los propis naturals.

Y es que 'l país es superior en tots los ordres al d' ahont procedeixen.

Y d' aquesta manera s' explica 'l grandíssim moviment que la literatura catalana alcansa de dia en dia, que si no arriba en número a la castellana, per lo menos alguns de sos cultivadors aventatjs, als d' aquella, y de molt, en profunditat d' ideas, cultura d' esperit y ambient modernista.

Y com l' esperit català s' ha infiltrat en son comerç y en sa fecunda activitat industrial para la defensa dels seus interessos peculiars, lo nivell econòmic ha pres una gran proporció, y com a consecúencia, l' esperit de franca llibertat para totes las expansions de la vida, se manifesta més potent que en cap altra banda d' Espanya.

Sols aixís, se comprén la afició, no sols a son teatro que viu una vida próspera, sino a lo millor que 'l teatro y l' art extranjer produheixen. Bona prova d' ella son las campanyas del Liceo de Barcelona, ahont s' han estrenat fa poch las Walkirias d' en Wagner y 'ls concerts monstruos del Palau de Bellas Arts de la Ciutat Comtal, ahont per primera vegada se sentí a Espanya la magistral missa de Requien d' en Berloiz, executada per més de mitj miler d' executants.

Sa premsa, en sa major ó millor part, es més ó menos catalana y casi tota escriu en català. La premsa del país se crida per los carrers; poch se sent la de Madrid.

També se 'ns dirá que tot aqueix moviment es un moviment literari, artístich, superficial, si s' vol; que diu molt poch en ordre a las grans aspiracions de llibertats patrias, pero tal observació es poch fundada.

La sola realitat de la Assamblea de Manresa, ab aquelles teorías profundas y trascendentals respecte del concepte de nació, patria y Estat: los acorts presos no sols respecte de las doctrinas catalanistas en lo que s' refereix a la vida interna del Príncipat, sino també en lo que s' refereix y respecta a la armonía en l' Estat ó Poder central, diuhen tot lo contrari.

Tenen conciencia de lo que son, de lo que valen y no s' están de sostenir en públich sas aspiracions sense que las circumstancias los retreguin, ni las midas repressivas los espantin. Aixís s' explica que fins en la actualitat en que tot lo que al ordre públich se refereix, produheix en los governants tanta desconfianza, ellas ab la cara alta, lo pit descobert, se disposan a celebrar lo primer congrés català. Y com qui no diu res, jocelebrar un congrés català!

No dihem que entre las aspiracions catalanas deixi d' existir, no solzament graus, sino també grans discordancias en l' ordre polítich, pero també es cert que 'ls periòdichs catalans defensors d' una aspiració ó de las iniciativas d' una persona determinada, pocas vegadas, per no dir may, disputa ab sos contraris. En cambi s' agrupan contra l' enemich comú. Y aixís aplaudeixen tots, que «Deus creavit coelum et terram intra sex» pera 'l poble català, y lo que hagi aparegut en alguns carrers de Barcelona, ab motiu de las últimas Pascuas, lletreros ab la advertencia: «No s' admeten bonas festas en castellà».

Un poble aixís en que tots concorren al fi principal, cada hù ab sas ideas y ab sos esforços en la mida en que concibeixen los uns y produheixen los altres, podrà arribar, arribarà sens dubte, a la realització del seu ideal.

No pot, no, negarse la consecúció d' aquest fi, y un militar polítich aixís ho ha comprés. Y perque aixís ho ha comprés, ha creat una política determinada y sols aplicable al Príncipat. Y ab aquesta política com a dot ha contret matrimoni ab D. Francisco Silvela.

Lo polaviejisme català podrà ó no captarse totes las simpatias catalanas, lo temps ho dirá, pero es indubtable que 'l polaviejisme català es un partit creat per la necessitat. No ha vingut a la existencia espontáneament com los críes que surten del poble; ha nascut a Madrid, y s' ha traslladat a Catalunya para cambiar d' ayres. Aqueixos ayres nous ahont se troba vivint lo treball intel·ligent esforçat, son los únichs que regeneran.

(1) «Deus creavit coelum et terram intra sex dies. Primo die fecit lucem, Secundo die fecit firmamentum, quod vocavit coelum Tertio die coegit aquas in unum locum, et eduxit e terra plantas.»

(1) Se coneix que aquí nostros amichs parlan en llatí porque s' esmossá l' article al cuartel.

No son comprensibles ni acumulables nostras aspiracions, pero en ordre a metoditació política y a conciencia de doctrina y a esperit popular y a iniciativas organizadoras, molt nos queda pera aprendre dels catalans.

(De la Euskalduna de Bilbao.)

Notas regionalistas al extranjero

FRANSA

Mistral s' ha adherit a la «Lliga de la Patria Francesa» fent las següents declaracions al enviar sa adhesió: «Profundament amich de la patria francesa, com a provençal y apassionat per me Provensa, m' uneixo llealment ab tots aquells que s' ajuntan para salvar las tradiciones nacionales de Fransa. Convenut desde llarch temps que la destrucció de las regions y de tot lo que arribava de llur personalitat, no podia sino afeblir las antigas rasses lliures que han barrejat llurs savas en lo tronch galo-franch, jo tinch, ab alguns altres, consagrada ma vida de poeta a reanimar, a re-juvenir las arrels per las quals la regió s' aferma a la terra y nos la fan e timar per lo que te de característica. Aixó ho dich para demostrar que nostre particularisme es menos perillós para la Fransa que l' anorreament general produhit per l' odiós nivell unitarista. Pero com res es inútil, ni las mateixas probas, jo espero ben be que del perill que nosaltres volém deturar avuy brollará la emancipació d' aquestas forsas regionals que sapigueren, en temps més tristos que 'ls nostros, rebutjar ab Joana d' Arc, l' invasió anglo-saxona y ab los Provensals, la de Carles V.»

AUSTRIA-HUNGRIA

Telegrafian a un diari de París desde Viena que l' alt Tribunal de justicia d' Austria ha dictat sentència respecte a la cuestió de las llenguas a Bohemia, fallo que dona tant més que enraonar en quant aquest Tribunal, que sempre havia pres sas decisions en sentit alemany, s' ha pronunciat aquesta vegada en sentit favorable als tzechs.

En sentència del 13 de Desembre de 1898 l' alt Tribunal anulá una sentència del Tribunal de Reincheuberg, la més gran ciutat alemana de Bohemia, que s' havia negat a rebre d' un advocat un escrit en llengua tzecha, motivant sa negativa en l' us exclusiu del alemany en aquell Tribunal.

L' alt Tribunal ha fallat que las parts tenen en tola l' extensió del Regne de Bohemia 'l dret de servirse indiferentment de los duas llenguas, en virtut, no sols de la disposició del Baró Gautsch, sina també d' una antiga Carta Imperial de 8 d' Abril de 1848 que moy ha deixat de tenir forsa de lley.

Una gran reunió de diputats italians del «Reichstath» y de batlles de las ciutats del Territori de Trieste, de l' Istria y del Frioul, tingué lloch a Trieste para protestar contra la creació d' un Institut (Liceu) serbo croata a Pisino y en general contra las midas gubernamentals que afavoreixen lo desenrollo de la població eslava en aquella regió. Lo batlle de Trieste saludá la assamblea, que votó per aclamació una resolució

que resumeix las queixas y agravis de la població italiana y protestá contra la acció del govern austriac a favor dels eslaus que coloca a aquestos en la magistratura, en l'administració y en lo clero en perjudici dels naturals d'aquella regió italiana anexionada al imperi. Molts telégramas de adhesió foren remesos pels municipis de tota la provincia d' origen italiá.

Lo qüefe dels joves txechs, lo doctor Herold, pronunciá a Praga un important discurs polítich en lo qual tractá principalment de la cuestió de las duas llengüas. L' orador insistí d' una manera molt especial en la necessitat d' ocupar-se d' aquí en avant de la Moravia y de la Silésia ab la mateixa sollicitud que de la Bohemia, y anomená a aqueixas duas regions lo pont que uneix la Bohemia ab lo mon eslau, pont sense'l qual quedaria aquella aislada en mitj del mar germánich.

En lo «Prater» de Viena tingué lloch ultimament un gran meeting txech. Hi assistir-n unas tres mil personas. En ell se protestá contra'l projecte de ley Kolisko, presentat a la Dieta de la Baixa-Austria, segons lo qual la llengua alemana sola devía esser considerada com llengua oficial en tota la extensió de la Baixa-Austria. Després se feu una imponent manifestació pels carrers de Viena en sentit nacionalista.

Ocupant-se un diari de París dels efectes que produhéix la estranya conducta del govern prussiá en sa verdadera mania de voler germanisar els danesos anexionats a Prussia, diu: «La política del govern prussiá en la provincia anexionada del Slesvig continúa produhint sos naturals fruyts. Després d' haver perdut la clientela danesa, lo comerç alemany se ven amensasset are de perdre igualment la major part de sos parroquians noruechs y suechs.

A Stockolmo, l' «Aftonbladet» preconisa lo «escandinavisme económic». Declara que la sola resposta que Dinamarca podría donar al govern alemany sería la de rompre las relaciones comerciales ab un país que no li ha fet sufrir res mes sino humiliacions, é imitar als habitants de Cristiania, d' ahont un gran nombre de comerciant han romput llurs relaciones ab las casas alemanas.

Un altre diari dels més ben considerats, lo «Handels och Sifartstidning», de Gothenburg, excita a la joventut sueca contra la Alemania, «qual govern acaba de expulsar, sense cap motiu, pacífichs súbdits danesos y suechs».

La perturbació que aqueixas midas del unitarisme prussiá están causant al comerç alemany, son incalculables. Com tota mida fundada en l'absurdo, que sempre a ff de comptes resulta contraproduhent, las persecucions del danesos cauen, de retop, contra'l país que s' pretén afavorir. La riqueza particular comensa a ressentirse, porque molts industrials y comerciant d' Alemania veuen que sos productos no tenen sortida y que sos negocis sofreixen destorbs de tota mena; aprofitantse, en contra d' ells, d' aqueixa situació los italians, los suïssos y ls holandesos, quins serveixen al comerç danés de lo que aquest s' assortía en lo mercat alemany.

Si ls apriorismes ab que solen governar los uniformistas, no haguessin produhit una verdadera obturació de cervell a sos partidaris, podrían compendre que las midas de govern (?) que están oposades al sentit comú, sempre acaban per donar un resultat del tot contrari a lo que convé pera la bona gestió dels interessos comuns. Lo dia que aqueixa gent funesta puga arribar al convenciment d' aquesta veritat tan senzilla, allavors la idea salvadora y justíssima de tractar las cosas segons sa naturalesa haurá fet un gran pas y ls pobles oprimitos comensaran a gosar de la verdadera llibertat y de la verdadera vida.

Lo govern dinamarqués ha protestat contra aqueixas midas opressoras, que son una conculcació del dret de gents; pero devant la força no hi ha resistencia possible. Si aquesta ficció que se'n diu Europa los una veritat y no una de tantas falsetats moderns, lo govern alemany hauria de cedir en sa política de persecució y atendre a lo que la veu de la justicia reclama.

IRLANDA
A Ballymote tingué lloch ultimament un meeting de la Lliga de la unió irlandesa que, cada dia te mes més prosélits. Devia presidir l'assamblea M. P. A. Mac Hugh, membre del Parlament, batlle de Sligo. Un centenar de delegats del Comité estaban presents al acte. Se reuni l' assamblea en lo palau de justicia que compta ab la sala més gran de la localitat.

Al últim moment lo sheriff telegrafia al guardá de palau que no deixés la sala de cap manera. Mr. Mac Hugh arribá al lloch de la reunió ab los delegats, y

robá la porta tancada. Allavors enviá a buscar un gros mall de ferrer, se tragué la levita, y a grans cops, enfonzá la porta. Los delegats prengueren lloch en sos sitis y la reunió s' celebrá com si res hagués passat.

Lo sheriff quedá lluhit! Devegadas també convé defensar las ideas a cops de mall.

—A Dublin tingueren lloch a mitjans d' aquest mes las primeras elecciones baix lo nou régimen de govern local que ha comensat a posarse en planta desde primer d' any, y que prácticament equival al «home rule». Lo número d' electors pera la administració de la ciutat, de 8.000 que avans eran, ha pujat a 40 mil.

PELEGRI CASADES Y GRAMATXES.

Espigolant

Hi ha mals secrets que al volguerse curar ó be al opederarse de l' individuo, s' exteriorisan ab manifestacions purulentas y brutas; ab tacas d' una asquerositat repulsiva, que rosegan la carn y deixen una marca imborrable per la vida.

La corrupció del cos social també quan s' exteriorisa causa basca, angunia y fás ich, y també marca com lo ferro ardent marca lo cauteri d' una llaga.

Lo caciquisme es lo vici ocult de l' estat social espanyol; es lo cranch, que rosega a la part saniosa fins als hossos; es lo virus que corca tots los organismos y deix a l' Estat raquitich y fins tísich al últim grau.

Y aixís com la vida moderna tolera que ls viciosos y embrutits alternin en la vida pública y privada ab la gent de be y tolera també que ls robos batejats baix lo nom de *chanchullo* ó *irregularitat* se mirin ab indiferencia y a voltas ab recansa de no poguer imitar tal y tal travessura; també tolera, aplaudeix y casi diríam beneheix y consagra, com a cosa corrent y d' us establert, lo corch del caciquisme, y l' hi estreny la má y l' secunda moltes vegadas y ni s' fa estrany d' anar de parell ab ell.

Y quan esclata en una taca sagnant y vergonyosa, com ara ha succehit en l' assumpto de las quintas de Murcia, la gent crida, esbota y mou rebombori ab los diaris 4 ó 5 dias ó 4 ó 5 mesos, empro lo foch s' otega, la justicia gira l' esquena y l' caciquisme torna a brotar ab més ufana que may.

No, no te nom ni calificatiu prou enérgich lo vocabulari pera malehir y condemnar als que desde ls alts sitials que ocupan y que deurían esser mirall de veritat y de justicia, converteixen lo seu cárrech en humil voluntat d' un cacich, apoyat per un ministre.

La noció de lo just se pert; la noció de la justicia fuig dels homens. La fé en la ley vol dir ignocencia; lo deber cumplert vol dir tonteria.

¿Ab quina forsa moral pot castigarse la revolta dels que s' neguin a presentarse a las quintas, si fets com los de Murcia no tenen ni castich ni correcció?

¡Ab! classes que n diuen directoras! ¡Ah classes escépticas é idólatras a la vegada, escépticas del deber que teniu, idólatras del bienestar del *tan me fé*!

Quan a baix també s' per la fé en lo just y en lo equitatiu; quan abax se sap que'l diner es l' únich Deu que s' imcosa; quan a baix se sap que tot se pot ab recomanacions d' influencias, fins lo salvarse d' una mort casi segura, lliurantse d' anar a Cuba y ni sisquera de servir al país; quan no s' pot exigir justicia, ni implorar clemencia, ni solicitar perdó, sense un cacich que ho vengui ó be que ho regali y quan cassi sempre aquest cacich es lo prototipo del home inmoral, de l' home lasciu, de l' home enfangat fins al coll en tots los vicis.... a las horas sols los sabres y las bayonetes aguantan la revolta.

Pero si un dia fallan; si un dia no s' pot comptar ab ells y ab ellas... a las horas los més retrets serán los més castigats.

Perque serán los més culpables.

CRÓNICA

Lo temps ha cambiat bastant y ab éll nos ha regalat alguns casos de «dengue» per lo qual recomaném a nostres vehins que no s' allegerin de raba y prenguin totas las precaucions a la sortida de las habitacions calentas.

Copiem del «Diario de Zaragoza»:
«A nostre judici va excedintse la Cambra Agrícola de Barbastro de las funciones que com iniciadora li co-

responen pera la reunió de la Assamblea general de Productors.

En l' interrogatori dirigit a las demás Cambras pera las instruccions als delegats hi ha una cuestió que ha degut eliminarse y es la que s' planteja al preguntar si optará'l delegat per la constitució d' un partit polítich ab los elements representats en las Cambras.

Sería una llástima que per mala direcció se malogrés aqueix gran moviment de las classes productoras. Sols lo portar tal pensament a la Assamblea constituiria una falta gravíssima y sería causa de son fracás.

Ab los agricultors no deu ferse partit polítich. Lo que ho pensi viu enganyat.

La única intervenció que deuen tenir en la política, es la de procurar enviar a las Corts homes honrats y capassos, que ajudin a la realisació d' aquellas milloras que la agricultura necessita. En la política no deu haverhi exclusivismes de classes, porque ls gobernants han de procedir de totes. Lo de la política «agraria» ó «hidráulica» no deu entendres per la formació d' un partit compost d' agricultors, sino porque ls governs tots, qualsevolga que sia sa constitució, fomentin las industrias agrícolas y acometin quantas reformas pogan beneficiar a tan important ram de la riqueza pública.

Com no creyém que ha de prosperar aqueixa proposició, no insistim més sobre l' assumpto.

Hem rebut un exemplar del llibre de poesias «Suspirs y fantasías» de Joseph Alcoverro y Carós.

En un altre número nos ocuparem ab més extensió d' aquest nou llibre.

A Saragossa s' ha celebrat una important reunió en la sala del Casino Mercantil pera demanar al Govern que activi la cuestió del retorn dels presoners espanyols de Filipinas.

D' acort ab las noticias que s' reben de Roma, també vol pendre part Italia en lo criminal despullament que las grans potencias europeas que s' precian de més civilizació, fan del imperi xino.

S' assegura, en efecte, que Xina concedirá per un llarch periodo d' anys a Italia un port ab una extensió de territori y que en breu se firmará per lo ministre italiá a Pekin y l' Gran Consell del Imperi la contracta d' arrendament.

Coincideix aquesta noticia ab la de que en breu sortirán pera aguas xinas altres dos barcos italians de guerra.

Per no haverse reunit suficient número de senyors regidors ahir no pogué celebrar sessió de primera convocatoria nostre Excm. Ajuntament.

S' ha publicat la real ordre circular cridant al servey de las armas als reclutas del reemplás de 1898 a quins correspongué servir a Ultramar y que han passat al cupo de la Peninsula é islas adjacents.

Los mencionats reclutas se concentrarán en las capitallitats de las sonas respectivas lo dia 29 del actual, comensant la saca lo dia primer de Febrer próxim.

Heus aquí lo contingent que ha de donar als cosos que s' indican, las sonas d' aquesta capital y Vilafranca:

Tarragona.—Al regiment infantería de Sevilla número 33, 350.—Id. llancers del Rey núm. 1, 35.—Primer batalló de plassa. 30.—Cuart regiment de sapadors, 12.—Primera brigada d' administració militar, 75.—Total, 434.

Vilafranca.—Al regiment infantería d' Espanya, núm. 46, 370.—Primer regiment artillería de montaña, 20.—Cuart id. de sapadors, 23.—Total, 413.

Lo planter d' olivar a Espanya, segons las darreras estadísticas, se calcula en hectáreas 1.152.637. La producció es de 2.975.384. Comparada ab l' extranjer, Espanya es lo país del mon que produheix més oli de olivas.

Mentres nostra terra rendeix en un any normal 3.000.000 d' hectólitres, Italia sols obté una collita de 1.000.000, y Fransa 300.000 hectólitres solzament. Se valúa la de Fransa en 46.000.000 de pessetas, la d' Italia en 105.000.000, y en 195.433.017 pessetas la nostra.

Ha mort al Hospital militar de Barcelona lo soldat repatriat Joseph Mateu Llops, natural d' aquesta ciutat.

E. P. D.

La Direcció general del Tresor ha ordenat, per telegrama, a la Delegació d'Hisenda d'aquesta província, admeti fins lo dia 32 del corrent mes las redempcions a metálich del servey de las armas dels reclutas pertenexents al reemplás de 1898 y cupos anteriors d'Ultramar, pendents d'embarch.

En set anys, de 1890 a 1897, s'han tancat a Espanya 1.800 fabricas; hi ha hagut 60.000 expedients de quebras; s'han venut pera cobro de contribucions 1.881.457 fincas, y han emigrat a l'Argelia 64.000 espanyols, y a las repúblicas americanas 1.500.000.

Quins comentaris més amerchs sugereix aquesta negra estadística!

La «Estació enotécnica d'Espanya a Cette» diu que fins al present no ha variat l'aspecte dels mercats vinícolas de la vèhina República, a pesar del tractat franch-italià y de la supressió del impost de consums sobre begudas higiénicas.

Los ports de Cette y Burdeos se preocupan molt del efecte que produhirá la supressió del «coupage» dels vins francesos ab los extranjers destinats a la exportació.

Una gran cantitat de vins comuns de Burdeos y Borgonya, que barrejats ab un 50 per 100 de bonas classes espanyolas tenfan venda segura, sufriran are 'ls efectes del nou estat de cosas, sense comptar que pera las calitats inferiors d'altras localitats, y a las quals nostres vins proporcionavan condicions de conservació, será poch menos que impossible la seva exportació.

Es necessari que no perdi de vista nostre comers als consideracios, que poden produhir més endevant la pérdua de la exportació vinícola.

Los preus dels vins espanyols se mantenen fermes, pero sense cap variació.

Se cotisan: Alicante de 1.ª, 14.º, a 28 y 32 franchs l'hectólitre; Benicarló, de 11.º, a 26 id.; Catalunya, id., a 22 y 25; Priorat, de 14.º, de 30 a 34 id.; Tarragona, 11.º, a 22 y 25 id.; Valencia 1.ª, de 11.º, a 20 y 25; Vinaroz, de 10.º, a 18 y 24; moscatell (9 a 10° licor), de 40 a 50; vi blanc aixut d'Andalusia, a 27 y 29; id. id. de la Mancha, de 12.º, a 26 y 29; Jerez y Málaga superiors, a 200 y 250 franchs l'hectólitre.

Ab motiu del sant del Rey s'ha concedit indult de las penas ó correctius que 'ls hi puga correspondre als desertors y prófugos, segons ja dias enrera anunciarem, essent destinats a cossos de la guarnició de las islas Canarias, devent servir en actiu lo temps que 'ls hi correspongui pera completar lo que estigueren ó estiguin en la Península 'ls demás individuos del seu reemplás, sent l'abono als desertors lo servit ab anterioritat a la deserció.

Lo recaudat anir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, puja a pesetas 624'87.

Observacions Meteorològicas

del dia 25 de Janer de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	757	80		3'3	Ras	
3 t.	757	76				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe
9 m.	Sol. 20	2	7	O.	Cumul 0'3
3 t.	Sombra 13		11	E.	0'4

Secció oficial

Registre civil

del dia 24 de Janer de 1899

Naixements

Eladi Bergadà Porta, de Pelegrín y Magdalena.—Claudi Climent Estivill, de Anton y Maria.—Eduarda Hernandez Marinè, de Jaume y Eduarda.—Matias Martí Torroja, de Matias y Francisca.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Francisca Gras Llauradó, 70 anys, Sant Llorens, 11.

Secció religiosa

Sant d'any.—Sant Policarp.

Sant de demà.—Sant Joan Crissóstomo.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 24

De Málaga y esc. en 6 dias, v. «Játiva», de 793 ts., ab efectes, consignat a don Anton Más.

Despatxadas

Pera Cagliari, v. italià «Entelle», en lastre.

Pera Sant Carlos de la Rápita, l. «Teresa», ab efectes.

Pera Mazarrón, l. «Barcelonés», ab mineral.

Pera Liverpool y esc., v. «Soto», ab efectes.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	58'20	Aduanas	91'75
Exterior		Norts	32'55
Amortisable	66'	Fransas	30'40
Cubas 1896	53'25		
Cubas 1890	45'37	Obs. 6 0/0 Fransa	86'25
Exterior París	51'50	Id. 3 0/0	45'50

GIROS

París	30'85	Londres	32'95
-------	-------	---------	-------

Bolsa de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir:

Interior	58'20	Cubas del 86	53'25
Exterior	65'60	Cubas del 90	45'37
Colonial		Aduanas	91'75
Norts	32'50	Ob. 5 0/0 Almansa	80'75
Fransas	30'45	Id. 3 0/0 Fransa	45'50
Filipinas			

PARIS

Exterior	51'50	Norts	
----------	-------	-------	--

GIROS

París	30'85	Londres	32'95
-------	-------	---------	-------

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los païssos.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Londres a 90 dias fetxa.	
» a 8 dias vista.	
París a 8 dias »	
Marsella a 8 dias »	

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		750	
Industrial Farinera	500		
Banch de Regs de Descomptes y Prestams	475	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Compañía Reusense de Transvias			
Compañía Reusense de Transvias privilegiadas de cinch per 100	200		

Anuncis particulars

En venda

Hi ha pera vendre en la Granadella un molí fariner de vapor en lo que poden instalarse altres industries. Dirigirse a Ramon Gassó de la Granadella. Venda en aquesta ciutat de duas casas: carrer de Jesús, cantonada al arrabal de Jesús y carrer de Barreiras y altra, carrer de Montserrat núm. 11. Dirigiree al mateix Sr. Gassó.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Pera 'ls soldats repatriats

Sorteig, que tindrà lloch lo dia 26 de Febrer prop vinent, de las dugas artísticas figuras de moviment que adornavan lo Ramillete del Gran Café d'Espanya, cedits per lo du nyo de dit establiment.

Lo producte será aplicat a benefici dels soldats que tornan de Cuba y Filipinas, ferits ó malalts.

Preu del bitllet: 25 céntims de pesseta.—Se venen en la Redacció de Lo SOMATENT.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYÍA DE SARSUELA CÓMICA

DE

D. JOSEPH GIL

Funció pera avuy.—4.ª d'abono de la 2.ª série.—La sarsuela eu un acte «Las Zapatillas», Reprise de la sarsuela cómica en un acte y 3 cuadros «El Tambor de Granderos» y 'l passillo cómic lirich «El primer reserva».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al pareís 2.

A dos quarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 25.

Lo Govern sembla que te noticias oficiales de Hong Kong de que 'l Gabinet de Washington, decidit a impedir de tots modos la ruptura d'hostilitats entre tagalos y americans, havia ofert a Aguinaldo lo rego-neixement de la independència de Filipinas ab lo protectorat dels Estats Units.

Lo referit cabecilla, després de consultar ab lo Govern de Malolos, declaró que no acceptava 'l protectorat, puig que 'ls filipins aspirevan a la independència absoluta.

Ab tal motiu, quedaren rompudas las negociacions, y d'un moment al altre se van a rompre las hostilitats.

—Parlant «La Reforma» del assumpto de las quintas de Murcia, diu que 'l ministre d'Hisenda accedirá de bona ó mala gana, a lo que acardin sos companys, y que 's farà prompta y exemplar justicia.

Segons «La Reforma», lo ministre de la Guerra demanarà aquesta tarde lo restabliment de las garantías constitucionals. Pero, segons «El Imparcial», tot quedarà del mateix modo, porque 'ls demás ministros volen que segueixi aixís.

—Segons referencias semi-oficiais, se proclamá la República a Filipinas lo dia 22, d'una manera solempne y aparatosa.

—Ahir tingué lloch una imponent manifestació a Nova York.

Casi tots los oradors atacaren la política anexionista de Mac-Kinley. «No volém colonias, digné un, ni aliansa ab Inglaterra, que 'ns detesta tant com nosaltres odiém a ella.»

—«El Liberal», parlant del indult de la premsa, diu que lo que sembla que ha fet lo Sr. Sagasta ses burlarse de la comissió que aná a demarli 'l indult.

Aquest se doná; pero 'ls periodistas continúan a la presó.

—«La Correspondencia» diu que navegan a Cuba pera la Península més de cinch mil homes. Quedan actualment 21.200 soldats espanyols a Cuba. La repatriació no podrá acabar fins los últims dias de la primera quinzena de Febrer.

La repatriació dels presoners de Filipinas corre a càrrech dels Estats Units.

Lo titulat gen-ralíssim dels tagalos ja havia anunciat varias vegadas lo propósit d'entregar als presoners civils.

Respecte als militars que ha entregat, son los que li servían de destorb, los inútils y malalts.

—Se creu que en l' assumpto de las quintas de Murcia lo Govern defensará la conducta del comissari régi, y 'ls minyons que protestin de las resolucions d'aquest podrán dirigirse al Tribunal Contencióis.

—Un periódich diu que es possible que entre las concessions que ha fet lo Govern als tagalos pera conseguir la llibertat dels presoners civils, hi figuri lo llicenciament de las tropas indígenas que seguiren a Espanya.

Se tracta ara de conseguir la llibertat dels militars.

Las negociacions se fan ab molta reserva. En los centres oficials se diu que a tota costa, y costi lo que costi, s'ha de salvar als presoners. No s'indica fins ahont s'ha d'arribar en aixó. Lo que es difícil es la llibertat dels frares. Lo preu que posa a aquets Aguinaldo ha de costar molt de treball que 'l Vaticà 'l accepti.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font
(FARMACEUTICH)

Demaneu-les tots los que tinguén tos en qualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit alivi ab cap altre de tots los acreditats específichs coneguts, tota vegada que ellas constitueixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota.-Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles abont no hi hagi farmacia sempre que 's demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelayo, 42
Barña.

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aërea, disminuixen y fluidifican la biscositat del mochi bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y augmentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaç pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcòtichs ni medicaments perillósos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en qualsevol cantitat, lo mateix per los noys que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys á quins es tan difícil ferloshi pendre medicaments.

A cada capsas acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.-REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsas 6 rals

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya. «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya. «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya. «L' Art del Pagés», quinzenal, «L' Aurora», mensual de Catalunya. «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. «L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot. «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé. «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. «El Vendrellen-sa», setmanari de Catalunya, del Vendrell. «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). «Euskalduna», «Euskalzalea», setmanaris de Bilbao (Bizcaya). «El Eco del Guayaquil», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COMIADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo mes durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC:

balx garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGRS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.--VALENCIA

Anuncis particulars

En venda

El present anuncio se publica en el numero de hoy de la Gaceta de Madrid... (text is mirrored and partially illegible)

ESCORIAS THOMAS... (text is mirrored and partially illegible)

del dia 24 de Mayo de 1903

El Sr. D. Juan de los Rios y Manzanera... (text is mirrored and partially illegible)

Francisco Gues Llanudo, 70 anys, Sant Llorens, 11.